

03.12.2019.

Vol.16, Broj 48

**Ministarstvo poljoprivrede,
 šumarstva i vodoprivrede
 Republike Srbije**

**Izveštaj pripremio : Institut
 za primenu nauke u poljo-
 privredi**

Email:
 stips@minpolj.gov.rs

telefon:
 011-3616-277

48

www.stips.minpolj.gov.rs

ŽIVA STOKA, ŽITARICE I STOČNA HRANA

Mesečni i nedeljni pregled – Govedarstvo		1
Situacija na tržištu svinja i ovaca		2
Cene žive stoke na pijacama u Srbiji		3
Dominantne cene žive stoke u novembru		4
Klanične cene žive stoke		5
Pregled cena žive stoke u Crnoj Gori		6
Situacija na tržištu žitararica i stočne hrane		7
Kretanje cena žitarica i stočne hrane		8
Dominantne cene žitarica i stočne hrane		9
Promet na produktnoj berzi u Novom Sadu		10-13

GOVEDARSTVO

MESEČNI

Nije bilo neke značajne promene u pogledu ponude teladi SM rase, telesne mase do 160 kilograma proteklog meseca u odnosu na oktobar. Prodajna cena kretala se od 360 din/kg na pijaci u Somboru, do 540 din/kg na pijaci u Šapcu. Dominirao je iznos od 400 din/kg. Prodaja teladi HF rase, telesne mase do 160 kilograma evidentirana je jedino na pijaci žive stoke u Somboru po ceni od 360 din/kg.

Tovna junad telesne mase do 350 do 480 kilograma mogla su se proteklog meseca pazariti po dominantnoj ceni od 220 din/kg, kao i tokom oktobra. Ponuda tovnje junadi telesne mase preko 480 kilograma zabeležena je na dve stočne pijace, a cena je varirala od 200 do 220 din/kg. Nastavlja se trend slabe ponude tovnih bikova, telesne mase preko 500 kilograma na prodajnim mestima obuhvaćenim projektom STIPS. Mogli su se pazariti po ceni od 200 do 240 din/kg, ali je dominirao iznos od 220 din/kg kao i prethodnog meseca.

Smanjen je bio obim ponude krava za klanje SM rase. Prodaja se odvijala po ceni od 150 do 170 din/kg, ali je dominirao iznos od 150 din/kg. Prodaja krava za klanje HF rase zabeležena je kao i prethodnog meseca na pijaci žive stoke u Somboru. Promet se najčešće odvijao po ceni od 140 din/kg.

NEDELJNI

Otkupna cena teladi SM rase telesne mase do 160 kilograma bila je viša u odnosu na prethodni period u klanicama na području braničevskog regiona, pošto je dominirao iznos od 360 din/kg. Telad su bila skuplja i na stočnoj pijaci u Požarevcu, pošto je dominirao iznos od 380 din/kg.

U klanicama na području jablaničkog regiona evidentiran je pad otkupne cene krava za klanje, pošto je protekle sedmice dominirao iznos od 150 din/kg.

Tovni bikovi telesne mase bili su skuplji u poređenju sa proteklom sedmicom na stočnoj pijaci u Sremskoj Mitrovici i najčešće su se mogli pazariti za 240 din/kg. Za razliku od njih niža je bila cena tovnje junadi telesne mase od 350 do 480 kilograma i krava za klanje. Kod junadi je dominirao iznos od 220 din/kg, a kod krava iznos od 150 din/kg.

Na stočnoj pijaci u Loznici je izostala prodaja teladi i ostalih kategorija goveda. U klanicama na području ovog grada vršen je otkup tovnje junadi telesne mase od 350 do 480 kilograma po ceni od 220 din/kg, tovnih bikova telesne mase preko 500 kilograma SM rase po ceni od 240 din/kg i krava za klanje SM rase po ceni od 150 din/kg.

SVINJARSTVO

MESEČNI

Porodične slave tokom proteklog meseca uticale su na bolju ponudu i prodaju obe kategorije prasadi. To se odrazilo na rast cena, pa su se grla telesne mase do 15 kilograma mogla pazariti po ceni od 220 do 270 din/kg, ali je dominirao iznos od 250 din/kg. Dok su se grla telesne mase od 16 do 25 kilograma prodavala po ceni od 210 do 260 din/kg, ali je dominirao iznos od 220 din/kg.

Ponuda obe kategorije tovnih svinja i krmača za klanje bila je bolja. Cena tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma kretala se 120 do 180 din/kg, ali je iznos najčešće varirao u intervalu od 150 do 160 din/kg. To ukazuje na blagi rast cene u odnosu na prethodni mesec. Prodaja tovnih svinja, telesne mase preko 120 kilograma najčešće se odvijala po ceni od 110 do čak 180 din/kg, ali je dominirao iznos od 140 din/kg.

Prodaja krmača za klanje evidentirana je na šest stočnih pijaca po ceni koja je varirala od 110 do 160 din/kg. Međutim, kako smo i u uvodu naveli tokom proteklog meseca je cena skočila i najčešće su se mogle pazariti od 130 od 140 din/kg.

NEDELJNI

U klanicama na području jablaničkog regiona došlo do rasta otkupnih cena tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma na 170 din/kg, tovnih svinja telesne mase preko 120 kilograma na 160 din/kg i krmača za klanje na 140 din/kg.

Rast otkupne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma evidentiran je u klanicama na području južno-banatskog regiona, pošto je tokom poslednje sedmice novembra dominirao iznos od 240 din/kg. Na stočnoj pijaci u Pančevu bile su skuplje obe kategorije prasadi u odnosu na prethodni period.

Otkupne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma i krmača za klanje bile su niže tokom protekle nedelje u klanicama na području braničevskog regiona. Kod prasadi je dominirao iznos od 190 din/kg, a kod krmača iznos od 110 din/kg. Za razliku od njih viša je bila otkupna cena tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma, pošto je dominirao iznos od 140 din/kg.

Na stočnoj pijaci u Sremskoj Mitrovici zabeležen je rast cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma na 250 din/kg.

OVČARSTVO

MESEČNI

Nastavljen je trend bolje ponude i prodaje jagnjadi na pojedinim prodajnim mestima. Cena se proteklog meseca kretala najčešće u intervalu od 250 do 280 din/kg, što ukazuje na rast cene u odnosu na oktobar.

Bez ozbiljnih promena u obimu ponude i prometa šilježadi i dviski u odnosu na prethodni mesec. Cena dviski kretala se od 160 do 220 din/kg. Za šilježad su kupci tokom proteklog meseca trebali da izdvoje 220 din/kg, što ukazuje na blagi rast cene.

Ponuda ovaca bila je na prošlomesečnom nivou. Promet se odvijao na šesnaest stočnih pijaca po dominantnoj ceni od 120 din/kg, kao i tokom oktobra.

Broj jaradi na stočnim pijacama bio je uglavnom nepromenjen u odnosu na oktobar. Prodajna cena varirala je od 200 do 250 din/kg, ali je dominirao iznos od 200 din/kg.

Promenljiva je bila ponuda koza, a mogle su se pazariti na sedam pijaca žive stoke. Cena se u zavisnosti od ponude i tražnje grla kretala u intervalu od 100 do 150 din/kg, ali je kao i tokom oktobra dominirao iznos od 120 din/kg.

NEDELJNI

Na stočnoj pijaci u Požarevcu došlo je do rasta cene jagnjadi i rasta cene šilježadi. Kod jagnjadi je dominirao iznos od 270 din/kg, a kod šilježadi iznos od 210 din/kg.

Nastavljen je trend slabe ponude jagnjadi na stočnoj pijaci u Obrenovcu, što je uslovilo rast cene na dominantnih 300 din/kg. Ponuda, tražnja i cene, dviski, šilježadi i ovaca ostale su nepromenjene. Izostala je ponuda ovnova za priplod, jaradi i koza.

Rast prodajnih cena jagnjadi i ovaca u odnosu na prethodni period zabeležen je na stočnoj pijaci u Sremskoj Mitrovici. Kod jagnjadi je dominirao iznos od 250 din/kg, a kod ovaca iznos od 140 din/kg. Ponuda i prodaja ovih kategorija ovaca bili su dobri.

Dominantna cena jagnjadi bila je niža tokom poslednje nedelje novembra na pijaci žive stoke u Čačku, pošto je iznosila 250 din/kg. U klanicama na području moravičkog regiona je izostao otkup jagnjadi, jaradi i ostalih kategorija ovaca i koza.

U klanicama na području podunavskog regiona, takođe, je bila niža otkupna cena jagnjadi. Dominirao je iznos od 270 din/kg.

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 25.11.-01.12.2019.godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinski	Mačvanski LO	Mačvanski SA	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zajčarski	Moravički	Šumadijski	Jablanički	Zlatiborski	Juzno-bački	Juzno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski
Bikovi	>500kg	HF	210																	180	
Bikovi	>500kg	SM	220		230	240	240	240	230	220	220	230	230	200	200	230	190	200	240		
Dviske	sve težine	sve rase								180			150	150		220					
Jagnjad	sve težine	sve rase	270		250	240	270	270	250	250	250	280	280	250	250	280	230	230	250		
Junad	350-480kg	sve rase	210	240	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	210	210	220		
Junad	>480kg	sve rase										200	220	220	220	210	210	210			
Krave za klanje	sve težine	SM	150	150	150	150	150	150	150	180	180	120	140	150	150	170	150	150	150		
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	110	110	130	130	130	130	120	120	120	100	100	135	140	140	120	100	120	120	130
Ovca	sve težine	sve rase	110	110	140	140	150	150	120	120	120			120	120	150					140
Prasad	16-25kg	sve rase	190	190	250	190	190	230	220	230	220	230	240	240	240	230	240	240	220	220	250
Telad	80-160kg	SM	360						420	420	450	420	500	500		480					
Tovljenici	80-120kg	sve rase	180	140	160	160	140	140	160	170	170	120	180	155	170	170	160	160	155	150	160
Tovljenici	>120kg	sve rase	120	120	150	150	110	110	140	160	160	110	110	145	160	160	150	150	150	150	160
Šižežad	sve težine	sve rase	200							220											

**Cene žive stoke – stočne pijace u Crnoj Gori
za period 21.–27.11.2019. godine**

Naziv životinje	Težina/uzrast	Rasa	Jedinica mere	Dominantne cene (u €)						
				Bar	Berane	Bjelo Polje	Niškić	Pijevlja	Podgorica	Prosek CG
Telad	80-160 kg	SM	kg.	~	~	3.2	3.4	3.3	~	3.3
Telad	80-160 kg	ostale	kg.	3.2	3	3.1	3.3	3.2	3.2	3.2
Junad	do 300 kg	SM	kg.	~	2	~	2.3	~	2.3	2.2
Junad	do 300 kg	ostale	kg.	1.9	~	~	2	1.9	~	1.9
Krave za klanje	preko 300 kg	ostale	kg.	1	1	1	1.2	1.2	0.9	1.05
Prasad		sve rase	kg.	3.3	3	3.2	3.3	3	3.3	3.2
Svinje tovljenici		sve rase	kg.	~	2	~	2.5	2.4	~	2.3
Krmače za klanje		sve rase	kg.	~	~	~	1.5	~	~	1.5
Jagnjad		sve rase	kg.	2.5	~	2.3	2.6	2.4	2.5	2.5
Šilježad		sve rase	kg.	~	2.3	~	~	~	2.3	2.3
Ovce za klanje		sve rase	kg.	~	~	~	1.8	1.3	~	1.55
Ovovi		sve rase	kg.	~	~	~	2	~	~	2
Jarad		sve rase	kg.	3.5	~	~	3	~	~	3.25
Priplodne ovce		sve rase	grlo	~	130	~	100	~	110	113
Priplodne koze		sve rase	grlo	~	~	~	80	~	90	85
Priplodne junice		SM	grlo	~	~	1700	~	~	~	1700
Priplodne junice		Melez	grlo	~	~	1350	~	~	~	1350
Priplodne krave		SM	grlo	~	~	~	~	1400	~	1400
Priplodne krave		HF	grlo	~	~	1850	1500	~	~	1675
Priplodne krave		Smeđa	grlo	~	~	~	~	~	1000	1000
Priplodne krave		Melez	grlo	~	1000	1200	1000	950	1050	1040

1€= 117,64 RSD

Izvor: AMIS

Cene žitarica i stočne hrane

Ponuda kukuruza bila je bolja u odnosu na prethodni mesec na prodajnim mestima u Srbiji uključenim u projekat STIPS-a. Obim ponude pšenice, stočnog ječma i ostalih proizvoda koji učestvuju u pripremi stočne hrane varirala je od mesta do mesta i uglavnom je bila slaba do prosečna.

Kukuruz se proteklog meseca na pijacama Centralne Srbije mogao pazariti po ceni od 18 do 24 din/kg. U Vojvodini je na pijacama prodajna cena kukuruza, upakovanog u džakove proteklog meseca najčešće varirala od 15,7 do 19 din/kg. Što se silosa tiče tokom proteklog meseca cena je varirala od 13,8 do 16 din/kg.

Prodajna cena pšenice upakovane u džakove najčešće od 50 kilograma je tokom proteklog meseca na pijacama varirala od 20 do 25 din/kg. Prodajna cena pšenice u rinfuzu u silosima kretala se u intervalu od 17 do 20,1 din/kg, što ukazuje na blagi rast u odnosu na oktobar.

Slaba do prosečna bila je ponuda stočnog ječma upakovanog u džakove od 50 kilograma na prodajnim mestima. Dominantna cena je na pijacama iznosila 25 din/kg. Prodaja stočnog ječma u rinfuzu odvijala se jedino u silosima na području Subotice, kao i tokom oktobra po ceni od 16 din/kg.

Prodajna cena stočnog brašna najčešće je iznosila 20 din/kg na pijacama uključenim u projekat STIPS-a. U maloprodajnim objektima se ovo stočno hranivo moglo pazariti po ceni od 18 do 24 din/kg. Što se silosa tiče promet je evidentiran u silosu na području Loznice po ceni od 19 din/kg.

Promet suncokreta u zrnju evidentiran je u silosima u Somboru po ceni od 29,5 din/kg i Šapcu po ceni od 35 din/kg.

Sojino zrno se tokom novembra moglo pazariti na pijaci u Somboru po ceni od 38 din/kg.

Cena suncokretove sačme najčešće je varirala od 35 do 38 din/kg u maloprodajnim objektima.

Ponuda i prodaja sojine sačme u maloprodajnim objektima nisu se značajno menjale u odnosu na prethodni mesec. Cena je varirala od 58 do 80 din/kg.

Malo bolja bila je ponude lucerkinog sena u balama, kako na gazdinstvima tako i na pijacama. Cena ovog značajnog kabastog hraniva varirala je od 16 do 21 din/kg na pijacama i od 13 do 20 din/kg na gazdinstvima kao i tokom oktobra.

Agroinfo vest

U Srbiji je osigurano 12 odsto obradivih površina, dok je broj osiguranika, vlasnika stočnog fonda znatno smanjen. "U Srbiji je veoma nizak procenat osiguranih domaćinstava, od tri do pet odsto, a cilj osiguravača je da se u narednom periodu to poveća na više od 30 odsto", navodi se u saopštenju organizatora trećih Srpskih dana osiguranja u Aranđelovcu. Generalni sekretar Udružena osiguravača Srbije (UOS) Duško Jovanović, istakao je mogućnost dogovora sa državom o obaveznom osiguranju imovine ili "da damo određene povoljnosti polisa u osiguranju imovine i na taj način da obezbedimo sigurnost naših građana i da rasteretimo budžet zbog eventualnih budućih katastrofalnih nepogoda".

Dominantne cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za novembar 2019. godine

Proizvod	Jedinica mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija												Vojvodina													
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis - Beljin	Pirot	Pozarevac	Smederevo	Vranje	Zajecar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin				
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Pijaca	18	22	22	20	20	20	20	21	24	24	17	20	18	22	25	25	25	24	20	20	20	16	19	16	18	
Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Pijaca								22	24		17							24				15.7				
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca								20	16		16							16				16.5	17			
Pšenica	džak 50kg	Pijaca	20	25	25	24	20	20	20	24	24	20	20	25	20	20	25	25	25	24	20	20	20	23	21	20	21	
Sojino zmo	džak 50kg	Pijaca								40														38				
Stočni ječam	džak 50kg	Pijaca	20	25	25	25	25	25	25				20							20				18.5				
Stočno brašno	džak 33kg	Pijaca	18	19						20	20									20								
Suncokret (zrno)	riřfuz	Pijaca											35											29.5				
Kukuruz (novi rod, okrunjen, veštački s	riřfuz	Silos																						13.8	14.5			
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	riřfuz	Silos											16											15	19	14.5		
Pšenica	riřfuz	Silos	20.1										18											19	20	17	19	
Stočni ječam	riřfuz	Silos																									16.5	
Stočno brašno	džak 33kg	Silos								19																		
Suncokret (zrno)	riřfuz	Silos											31												30			
Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Maloprodaja													44										16.5			
Sojina saćma (44% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	63	73	63	58	70	70	65	80	67	65	67	65										66	70			
Stočno brašno	džak 33kg	Maloprodaja								20	23													19				
Suncokretova saćma (33% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	38	26	34	33	38	41	42	42	37	35	37	35										36	35			
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo								20	18	13	16	18										15	16	17	16	

Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu od 25. do 29. novembra 2019. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- **rast cene pšenice**
- **dešavanja na svetskim berzama**

Protekla nedelja na Produktnoj berzi u Novom Sadu donosi pad prometa, kako količinski, tako i vrednosno izraženo. Naime, količinski promet je iznosio 2.750 tona, a vrednosno 58.123.500,00, što procentualno donosi pad od nepunih 40% u odnosu na prethodnu nedelju. Cenovno posmatrano može se govoriti o rastu cena sve tri noseće robe sa listinga berze.

Pšenica je i dalje imala najveći promet koji je iznosio 2.000 tona. Cena se kretala od 19,20-19,35 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena za ovu nedelju iznosi 19,28 din/kg bez PDV-a, što je rast 1,43% u odnosu na prethodnu nedelju. Generalno gledajući može se govoriti o povećanom interesu za pšenicom, pogotovu boljeg kvaliteta.

Slična situacija je i na tržištu kukuruza. Prometovano 300 tona po ceni od 14,30 din/kg bez PDV-a sa promptnom isporukom, a kukuruz koji nosi sa sobom klauzulu gratis lager do kraja januara je prometovan po ceni od 14,70 din/kg bez PDV-a. Za razliku od tržišta pšenice gde su nosioci tražnje mlinari, kod kukuruza cenu opredeljuje izvozna tražnja. Na samom kraju nedelje tražnja za kukuruzom se uglavnom odnosila na isporuke u toku januara meseca.

Posle dužeg vremena aktiviralo se i tržište soje. Realizovane su cene od 37,00 din/kg bez PDV-a uz primenu obračuna, kao i 37,70 din/kg bez PDV-a bez primene obračuna kvaliteta.

Generalno gledajući može se očekivati dalji rast cena kod svih kultura, pogotovu gde potencijalni prodavci budu dozvolili odloženu isporuku (januar-mart).

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda u posmatranom periodu, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNI PERIOD
Kukuruz, rod 2019.	2400	15,73-16,28	300	15,73	
Kukuruz, rod 2019. gratis lager do 31.1.	300	16,17	300	16,17	-
Kukuruz, rod 2019. vlaga do 16%	100	15,18	-	-	-
Pšenica, rod 2019. minimum 13% proteina	2175	20,90-21,56	2000	21,12-21,29	+1,43%
Pšenica, rod 2019. minimum 12% proteina	1200	21,12-21,45	-	-	-
Soja, rod 2019.	350	40,70-41,47	150	40,70-41,47	
Soja, rod 2019. gratis lager do 31.1.	100	42,02	-	-	-
Stočni ječam, rod 2019.	150	18,15-18,48	-	-	-

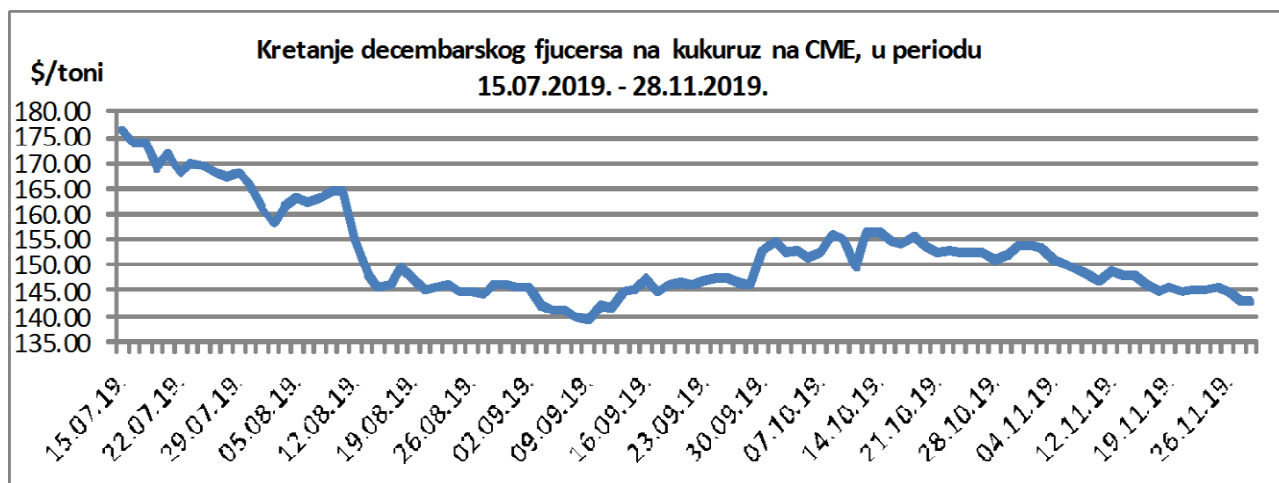
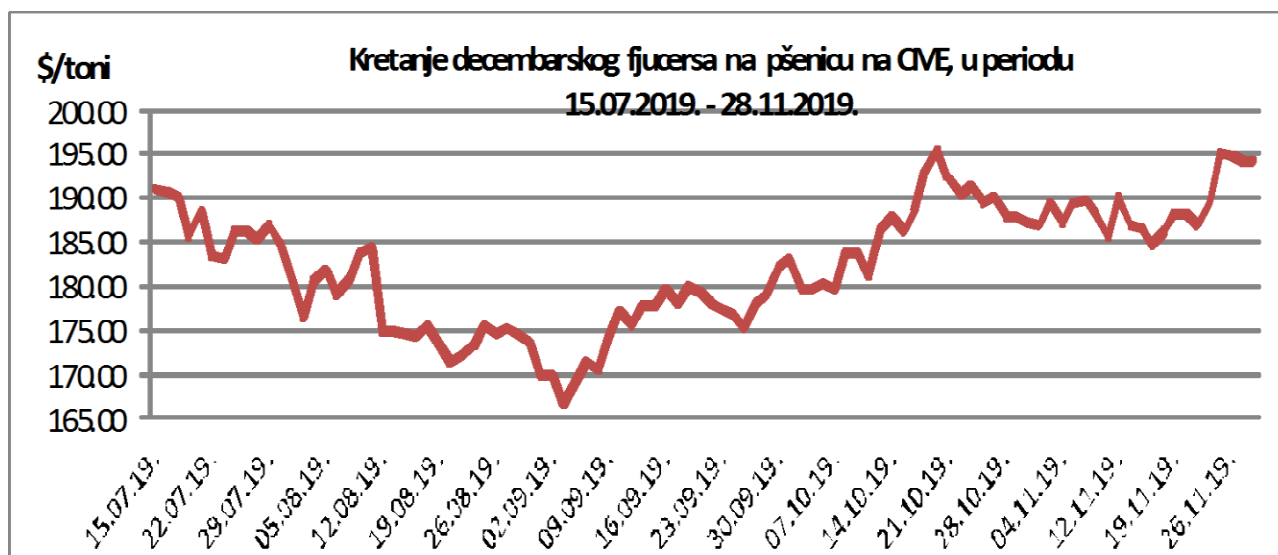
PRODEX

Berzanski indeks PRODEX je na dan 28.11.2019. godine bio na nivou od 200,53 što predstavlja rast od 1,28 indeksnih poena.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama, bile su sledeće:

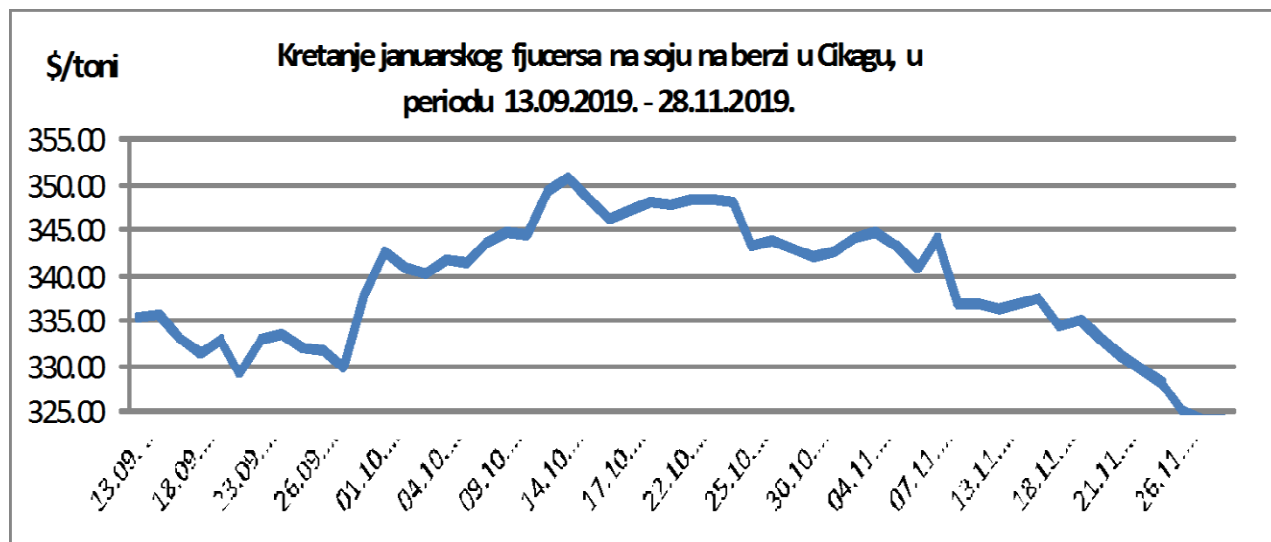
PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, DECEMBARSKI FJUČERS 2019.					
	petak	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak
Pšenica	189,31\$/t	195,11\$/t	194,82\$/t	194,16\$/t	194,16\$/t
Kukuruz	145,11\$/t	145,82\$/t	144,64\$/t	142,75\$/t	142,75\$/t

U Čikagu u odnosu na podatak iz prethodne nedelje, pšenica je poskupela 3,81%, a kukuruz je pojeftinio 1,57%.

Smanjenje površina zasejanih pšenicom uticalo je na kretanje cene te robe.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	petak	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak
Soja, zrno, jan 20.	329,60\$/t	327,91\$/t	324,89\$/t	324,09\$/t	324,09\$/t
Sojina sačma, dec 19.	299,00\$/t	298,30\$/t	294,70\$/t	293,80\$/t	293,80\$/t

U Čikagu u odnosu na podatak iz prethodne nedelje, soja je pojeftinila 2,11%, a sojina sačma je pojeftinila 2,39%.

I dalja neizvesnost oko napredka trgovinskih pregovora između SAD i Kine uticala je na kretanje cena.

	PŠENICA	KUKURUZ
EURONEXT PARIZ	183,25€/t (fjučers dec 19)	166,00€/t (fjučers jan 20)

U Parizu u odnosu na podatak iz prethodne nedelje, pšenica je poskupela 2,23%, a kukuruz je poskupeo 1,07%.

Na kretanje cene pšenice uticala je dobra međunarodna tražnja.